

TRANSGENDER & EUGENDER

Het Geslacht der Hypermoderne Engelen

Lieven Jonckheere

Kring

15 november 2021

Om te beginnen zal Lieven Jonckheere de twee referenties van Lacan naar het transseksualisme introduceren.

De eerste, structuralistische Lacan heeft het, bij de psychotische Schreber, over *une pratique transsexualiste*, als eerste conceptualisatie van de *pousse-à-La-Femme* (1959, *Ecrits* p. 568) – én over *le style de délire du transsexualiste masculin* in het algemeen (1960, *Ecrits* p. 735).

De laatste Lacan heeft het over Stollers miskenning van *la face psychotique* in diens bijzonder goed gedocumenteerde gevallen van primair transseksualisme, bij kinderen (1971, *Sém* XVIII p. 31) – én meer in het algemeen over *le transsexualiste qui ne veut plus du phallus comme signifiant, qui ne veut plus être signifié phallus par le discours sexuel* (1971, *Sém* XIX p. 17)

Eenmaal die cruciale Lacan referenties gesitueerd en enigszins begrijpelijk gemaakt, kan de klinische, linguïstische, ideologische, juridische, medische, socioculturele en massapsychologische discussie rond transgender en non-binair, als hypermoderne variant van de scholastieke discussie rond Het Geslacht Der Engelen, in alle hevigheid losbarsten

INLEIDING

- Transgender (TG) is de laatste jaren volop in de media
 - niet alleen in de social media – in online communities
 - maar, merkwaardig genoeg, ook in de klassieke media = gazet en TV – alle dagen wel iets cf. laatste:
 - zanger FtM (*Female-to-Male Transgender*) Sam Bettens showt 'tietloos' bovenlichaam
 - schrijver nog net niet FtM Marieke Lucas Rijneveld wil voortaan als 'hij' en 'hem' aangeduid worden
 - etc
- TG echter weinig tot niet in de kliniek – toch niet in de psychoanalytische kliniek

TG lijkt kliniek PA te vermijden

 - Wordt TG uit PA weggehouden?

doordat eigen circuit van transgender affirmative therapies is gegroeid

 - als pt zegt dat hij/zij/hun een F is, dan mag therapie dat niet in vraag stellen
 - therapie die gendertoeschrijving door pt zelf in vraag stelt = conversion therapy !!

cf. therapie voor seksuele oriëntatie (object) = therapie voor homo

 - sommige therapieën willen effectie met alle 'geweld' (niet alleen moreel, maar ook fysiek) homo tot hetero 'bekerend'=converteren
 - wet wil dat soort conversietherapie verbieden
want *evidence based* of wetenschappelijk bewezen dat enkel therapie die *sexual orientation* affirmeert effectief is
aanpassingsgerichte PA in USA is inderdaad vaak conversietherapie
maar nu dus uitgebreid tot therapie voor *gender identity* = therapie voor TG
 - want *evidence based* of wetenschappelijk bewezen dat therapie die door pt zelf besliste *gender identity* in vraag stelt niet effectief kan zijn
 - ook dat soort therapie moet dus bij wet verboden worden
PA in dat geval??
 - heeft PA vanuit haar eigen 'tegenoverdracht' de trans-trein gemist?

cf. dat gevoel leeft in elk geval binnen orientation lacanienne = Jacques-Alain Miller

 - en dus een van de meest in het oog lopende trans-militanten uitgenodigd
op Journées ECF eind 2019
nl Paul B. Preciado met stelling: geslachtsverschil = ideologie – provocatieve invulling:
 - ideologie Freud = 'patriarchale misogynie' (sic)
 - ideologie Lacan = 'ethnocentrische racisme' (slik)
 - JAM reactie op die provocatie
 - toegeven dat lacaniaanse PA trans niet voldoende au sérieux heeft genomen
 - als klinisch fenomeen – waarin we trans inderdaad weinig zien
 - als maatschappelijk fenomeen – trans is vandaag inderdaad *all over the place*
 - oproep; 2021 = Année Trans!!
meteen heel wat materiaal verzameld: klinisch en cultureel, theoretisch en politiek,
 - toont hoe radicaal TG het statuut van het geslachtsverschil M/F in vraag stelt
 - stelt de vraag of we ons, in het klinisch én maatschappelijk gekissebis met transmilitanten over het al of niet ideologische zijn van het geslachtsonderscheid
nog op Freud en Lacan kunnen baseren

- even piepen bij Freud&Lacan ivm trans
meteen beperking ...
 - Freud&Lacan enkel over klassiek te noemen geïsoleerde fenomeen van Male-to-Female
 - zogenaamde primaire transseksualiteit
PA geïnspireerde psychiater Robert Stoller (jaren '50 en '60) **straks meer over**
 - al heel heel vroeg in kindertijd duidelijk = voor 3 jaar = pre-oedipaal
 - vanuit het verhaal van de moeders
 - vaak met psychose geassocieerd
 - Freud&Lacan bv. niet vertrouwd met hypermodern te noemen 'epidemie' van Female-to-Male
 - zogenaamde Rapid Onset Gender Dysphoria
preventieve of gezondheidsgeneeskunde Lisa Littman (2013-2018)
 - meisjes die zich plots voor het eerst van hun M zijn bewust worden
 - typisch in online communities – achter de rug van de 'verontruste ouders=moeders'
 - vaak met hysterie geassocieerd
- veel kritieken vanuit TG community op Rapid Onset Gender Dysphoria
 - suggestie van massahysterie
 - behoud 'pathologiserende' term gender dysphoria
 - psychiatrische DSM5 2013
gender dysphoria = stemmingsstoornis/depressie vanuit het gevoel dat het zelf beleefde geslacht (*gender*) niet *congruent* is met het bij geboorte door de geneeskunde op het eerste gezicht toegewezen geslacht (*sex*)
 - definitie TG via gender dysforie is pathologiserend:
 - TG voelt zich niet gedwongen tot medische/juridische/taalkundige transitie vanuit depressie over discongruentie zelfbeleefde gender // toegewezen sexe
 - TG kiest in alle vrijheid voor medische/juridische/taalkundige transitie:
"ik voel mij M en ik kies er dus voor om op een of meerdere manieren M te worden – zonder dat ik mij daar ooit depressief over heb moeten gevoelen"
"ik wil M worden, omdat ik mij domweg M voel, niet omdat ik anders depressief zou worden en zelfmoord zou moeten plegen"

FREUD

eerste operaties van transseksuelen (TS)

- jaren '20- en '30 = ten tijde van Freud
zeer gemediatiseerd – dus niet alleen in het medisch milieu
- in Berlijn
door nauwe kennissen, zelfs vrienden van Freud
dus Freud moest wel van problematiek TS pop de hoogte zijn

Freud (Wenen) altijd zeer nauw in contact met chirurgische collega's uit de 'progressieve Berlijnse scène', die 'risico' als 'pionier' durfden nemen
Zegt veel over verlangen van Freud, als wetenschapper (*conquistador*)

- Wilhelm Fliess (Berlijn!)
 - Neusoperaties
vanuit een (delirante want geseksualiseerde) theorie over cycli van neusbloedingen
 - persoonlijke vriend van Freud
- Magnus Hirschfeld (Berlijn!)
de man achter de eerste MtF operaties
 - Hirschfeld in het algemeen groot belang voor emancipatie seksuele minderheden
cf. depathologiseerde homo
 - Hirschfeld cruciaal voor erkenning TS als medisch en maatschappelijk probleem
 - Hirschfeld over intersexe
cf. casus Karl=Martha Baer 1906
 - als F geboren
bij geboorte door geneeskunde geïdentificeerd als F > F naam: Martha
 - feministisch engagement – als F suffragette
 - 21j diagnose pseudohermafroditisme
 - accident én verliefd worden op F
 - diagnose pseudohermafroditisme door Hirschfeld
 - lijkt F genitalieën te hebben = hypospadias (urethra verschoven naar penis)
 - maar genetisch én hormonaal M
 - legale operatie + legale geslachtsverandering
 - engagement in Joodse loge B'nai Brith in Berlijn – als M (zeer bekend geworden)
 - publiciteit voor MtF
 - 1907 boek "Aus eines Mannes Mädchenjahren" (samen met Hirschfeld)
 - 1912 en 1919 boek verfilmd (stomme film)
 - Freud moet Baer zeker gekend hebben (bv. Freud was lid van B'nai Brith)
Engelstalige wiki: Baer = 1ste TG – die voor 3de sexe gaat??!! Geschiedvervalsing!!
 - Hirschfeld over transseksualiteit
 - superviseerde 1ste transoperaties
 - 1921 1ste MtF operatie
 - 1930 bekende MtF operatie bij Lili Elbe (cf. Film The Danish Girl)
 - 1923 term *Transsexualismus*

- Hirschfeld is persoonlijke vriend van Freud > (beperkte) sympathie voor psychoanalyse allebei Joods
 - 1908 Hirschfeld is lid van de prille Berlijnse psychoanalytische groep (voorzitter Abraham)
 - Hirschfeld vraagt Freud om samen een enquête op te stellen ivm seksuele
 - Freud doet mee
 - om 'zijn' pas ontdekte infantiele seksualiteit op de kaart te zetten om als echte organisatie naar buiten te treden nl *Psychoanalytische Gesellschaft*
 - vraagt vriendenclub *Wiener Psychoanalytischen Vereinigung* dat ook te doe
 - 1911 Hirschfeld vertrekt uit Berlijnse groep
 - Problemen met Hirschfelds politiek activisme voor oa homo
 - Stekel weigerde al medewerking enquête
 - Puriteinse/antisemitische Jung duidelijk bezwaar tegen politiek activisme ivm homo
 - reactie Abraham (brief 29/10/11 aan Freud)
 - betreurt vertrek Hirschfeld heel erg, vanuit persoonlijk gronden
Hirschfeld mocht Abraham heel erg (vanuit link met Freud) > stuurde veel homoseksuele patiënten
 - echter geen echt verlies
 - Hirschfeld enkel sympathie voor psychoanalyse door *Hervorhebung* seks
 - maar snapt niets van Freuds nieuwe visie op seksualiteit
oa ivm oorsprong homoseks
 - Freud altijd contact blijven houden met Hirschfeld
en ook met diens opvolger endocrinoloog Harry Benjamin
 - Benjamin is sleutelfiguur voor TG
 - standaardiseert operatie TS in USA 1966
 - sticht WPATH = *World Professional Association for Transgender Health*
 - zet momenteel wereldwijd de lijnen uit voor de medische benadering TG
 - cf.UZGent: endocrinoloog Guy T'Sjoen richt Europese afdeling op van Benjamins WPATH (samen met psycholoog FtM Joz Motmans)
 - Benjamin nog met Freud 'onderhandeld' om analyse bij hem te beginnen
maar niet doorgegaan
 - schrik voor latente homoseksualiteit
 - negatieve overdracht tot uiting in het door Freud gesmaakte mopje:
"jouw dysharmonie van emoties is gebaseerd op mijn dysharmonie"

nog een pittige anekdote

Freud liet zich in 1925 aan geslachtsorganen opereren

- door Steinach – die met Hirschfeld bij de eerste MtF-operaties samenwerkte
- operatie voor Freud niet om F te worden maar om 'jonger' te worden
 - unilaterale vasectomie zou testosteronproductie verhogen – en zo verjongend werken
 - waardoor de terugkeer van Freuds kanker uitgesteld zou worden

besluit

ondanks zijn grote vertrouwdheid met de medische problematiek van de TS heeft Freud zich noch theoretisch noch klinisch met TS bezig gehouden

volledig gemedicaliseerde TS geen bedreiging voor wijze waarop Freud, in PA, het geslachtsverschil M/F ziet spelen ?

- nog louter in het register van de *sex* = biologisch vaststelbare geslacht
- nog niet in het register van het *gender* = intern beleefde geslacht

LACAN

Lacan wel klinisch én theoretisch met MtF bezig

2 tijden Lacans bezig zijn met TS
vanuit klassieke opdeling van JAM's *orientation lacanienne*

- 1ste Lacan = QP 1959
- laatste Lacan = Sém XVIII & Sém XIX 1971
klassieke 10j om te begrijpen wat Lacan zelf zei

TRANSSEXUALISME BIJ DE EERSTE LACAN

Question Préliminaire Traitement Psychoses 1959

MtF als 'fenomeen' in 'de gezondheidszorg' van de jaren '50-'60

- TS in jaren '50-'60 goed geïntegreerd in Angelsaksische 'gezondheidszorg'
 - 3 benaderingen eind van de jaren '60 – soort Heilige TransDrievuldigheid
die sterk door de PA geïnspireerd was
 - endocrinologie = Benjamin
 - psychologie = Money
 - psychiatrie = Stoller
 - die 3 partijen samen – geïnspireerd door psychoanalyse:
 - populariseren onderscheid
 - door geneeskunde vastgestelde uitwendige waarneembare sex
 - door individu zelf van binnenuit beleefde gender
 - introduceren in de lijn daarvan het onderscheid
 - 'moderne' transseksueel
 - accent op zichtbaar geslachtsorgaan = *sex*
 - eist medische transitie van Ander
 - 'postmoderne' transgender
 - accent op zelf beleefde geslacht = *gender*
 - accent op zelfgekozen seksuele identiteit
eist niet niet per se medische transitie van Ander
 - al meteen een interne strijd tussen die 3 partijen om het laatste woord over trans te hebben
 - endocrinologie en psychologie proberen eerst psychiatrie te marginaliseren
 - vervolgens proberen endocrinologie en psychologie elkaar te instrumentaliseren
 - eerst leek endocrinologie de psychologie te instrumentaliseren
 - nu alsmaar duidelijk dat de psychologie eigenlijk de endocrinologie instrumentaliseert
voor wat 'genderaffirmatieve zorg' noemt = als iemand zegt dat hij of zij F of M is, dan mag dat niet meer in vraag gesteld worden, maar moet dat ondersteund worden

- TS in jaren '50-'60 een soort *underground*-schandaal in Franse gezondheidszorg
cf. mythische Georges Burou
 - gynecoloog **dus geen uroloog voor MtF!!**
 - In het exotische Noord-Afrika
 - 1ste illegale praktijk
 - na WO II – in Algerije
 - zwangerschappen
 - abortus (naald!)
 - voorloper in vitro (zonder medeweten 'vader')
 - geschorst door orde geneesheren
 - 2de illegale praktijk
 - vanaf 1956 – in Marokko Casablanca (cf. "going to Casablanca")
 - perfectioneert MtF-operatie
 - vaginoplastie = nieuwe vagina (via *penile skin flap inversion*)
 - in primitieve omstandigheden (cowboy!) – zonder veel voor- of nazorg
 - meer dan 800 operaties
veel bekende MtF patiënten uit variété-wereld >
(Parijs, maar ook Gentse Vanessa Vandurme 1975 (Ballets C de la B "Gardenia))
 - coming out
 - 1973 Congres Gender Dysphoria USA – maar ook in Parijs
 - **Lacan al in 1971 over trans, vanuit Stoller in Sém XVIII en Sém XIX moet zeker verhalen over Burou gekend hebben**

- Lacan interesseert zich al heel vroeg voor TS vanuit de psychiatrische kliniek van kameraad Jean Delay
 - kliniek
Lacan doet 1ste psychotherapie van MtF bij pt van Delay = 'Henri' 1952-1954
cf. boek Castel – "La métamorphose impensable" 2003
 - evaluatie therapie Lacan door pt 'Henri'
inégalable compréhension vanwege Lacan
 - Lacan bleef overtuigd dat operatie MtF nutteloos was
 - Lacan blijft ook later zeer uitgesproken tegen operatie gekant
cf. gevalspresentatie "Michel le transsexuel" 1976
 - Vanuit PA of vanuit Delay
cf. Delay altijd sterk tegen operatie gekant
 - vanuit psychodynamische=psychologiserende psychiatrie over psychose
cf. *Propos causalité psychique*
TS = psychose = *délire partiel* of *monomanie* ivm 'verkeerd lichaamsbeeld' >
collaboratie met psychose verergert vaak de waan
 - maar toch ook vanuit 'sociale' schrik voor epidemie van operaties ...
 - universitair weten
Lacan verwijst naar universitair doctoraat van assistent van Delay
Jean-Marc Alby over transsexualisme (MtF) 1956

MtF in Lacans « Question Préliminaire à tout Traitement Possible des Psychoses » 1959

- vooraf: Lacans basisstelling ivm 'seksuele identiteit' E545
 - Lacan:
incertitude à l'endroit du sexe propre is niet specifiek voor een bepaalde klinische structuur
 - onzekerheid mbt tot eigen geslacht is slechts *formation imaginaire*
onzekerheid mbt tot eigen geslacht zowel in neurose, psychose als perversie
cf. *trait banal* in histerie : F vraagt zich af: "ben ik eigenlijk wel een F?"
 - onzekerheid mbt tot eigen geslacht is dus geen S=Ubw formatie=*Bildung*
– die specifiek én determinerend voor één klinische structuur is: bv. alleen in psychose
 - ikzelf:
certitude mbt eigen sexe is wél typisch voor MtF??
 - in eerste instantie negatieve *certitude*: "ik ben zeker geen M"
 - begin van strijd voor positieve zekerheid ivm wat ik wel ben: "ben ik dan wel F?"
- Lacan vergelijkt Schrebers paranoïde reconstructie van zijn imaginaire verhouding tot het spiegelbeeld i(a) met een *pratique=jouissance transsexualiste* E568
 - vooraf
primaat S over I – eerst S en dan pas I – S>I
 - probleem psychose
 - proces
 - eerst S probleem
geen installatie NdP = gat in S > implosie S
 - dan I probleem
geen werking castratie = gat in I > implosie I
 - eindresultaat: subject overgeleverd aan
 - willekeur van het verlangen van de Moeder
 - eigen genot
 - psychose lost dat probleem elegant op – via *délire* I-schema

- psychose lost dat probleem elegant op – via *délire* I-schema
 - Schreber probeert eerst gat in S te dichten
 - Hoe vermijden dat Ander=God zich helemaal van hem terugtrekt = *laissée tomber par le Créateur*
 - maken van nieuw S ankerpunt ipv NdP nl *créatures de la parole* auditieve hallucinaties = sprekende vogels=meisjes
 - acties Schreber vanuit dat S ankerpunt van hallucinaties
 - voortdurend heldhaftig op hallucinaties antwoorden = *parole où se maintient le créé*
 - doordat NdP niet het S=taal regelt, moet Schreber dat zelf doen, als I(A)
 - Schreber probeert daarna gat in I te dichten
 - Hoe mogelijk maken en garanderen van toekomstige seksuele verhouding met God = *futur de la créature*
 - maken nieuw I ankerpunt ipv castratie nl *image de la créature* religieuze verlosserswaan = “A=God is mij in zijn F aan het veranderen” met dat “vrouw van God worden” kan Schreber zich echter maar node verzoenen
 - imaginair fantasme (halfslaapidee): *Vorstellung dass es doch eigentlich recht schön sein müsse ein Weib zu sein das dem Beischlaf unterliege* = *être La Femme qui manque aux hommes* > mannelijk protest (Ik) tov die fantasie > horreur tov die fantasie
 - *compromis raisonnable* (vernünftig)
 - in verhouding tot symbolische Ander wereldorde verlangt immers dat Schreber vrouw van God wordt
 - wereldorde is immers verstoord door schuld van God
 - God transformeert Schreber tot F – om samen wereldorde te herstellen
 - In verhouding tot imaginaire ander Schreber zal in elk geval geen F voor menselijke M worden want mensen zijn slechts *flüchtig hingemachte Männer*
 - *Versöhnung* (term Freud !! zoenoffer) = *parti pris irrémissible* slechts mogelijk doordat ondertussen *sujet mort*
 - acties Schreber vanuit dat I ankerpunt van “F van God te worden”
 - voortdurend genieten van beeld van zichzelf als F = *pratique van jouissance transsexualiste*
 - kern = I *jouissance narcissique de l'image*
 - op zijn eentje voor spiegel
 - masquerade: als vrouw verkleed = *affûtiaux*=prullen
 - borsten: “ik zou elke man met mijn buste kunnen misleiden”
 - bron van *satisfaction* (lust) bij sujet
 - gesteund door S (S>I)
 - voortdurend naar iets vrouwelijks kijken en aan iets vrouwelijks denken
 - om A=God wellust te verschaffen = *regelen jouissance de l'Autre*
 - gebaseerd op R kern
 - hypochondrie = endosomatische perceptie van groei vrouwelijke wellustezenuwen in tepelhof
 - **angst tov *Jouissance de l'Autre* in zichzelf ??**
 - doordat fallus/castratie niet het I=genot regelt, moet Schreber dat zelf doen

- maakt Lacan van transseksueel een psychose? Nee!
moelijk te besluiten bij 1ste Lacan
- Wat zegt Lacan
 - Lacan zegt/schrijft niet zelf met zoveel woorden: MtF = psychose
 - Psychose is geen TS
enkel *pratique=jouissance transsexualiste*
 - als 1 structureel punt in een psychotisch *délire*
 - kan 1 singulier kenmerk van MtF verhelderen
nl *insistance*=nadrukkelijkheid waarmee MtF vaders *autorisation*=toestemming voor operatie eist (cf. woordspeling *la main-à-la-pâte* = vader moet het zelf doen **modelleren cf. fictie**)
 - TS is geen psychose
enkel *style de délire du transsexualiste masculin*
in “propos directifs congrès sexualité féminine 1960 E735”
 - MtF is dus geen *délire* maar heeft enkel een delirante stijl
 - contrast met *graine du naturel* waarmee homoseksuele F *se réclament de leur qualité d'hommes* – *naturel* waarmee lesbo zich op gender/identiteit als M laat voorstaan (zonder operatie te eisen, dus geen FtM!!)
 - in elk geval: Lacan zegt dus niet
 - **psychotische Schreber is transseksueel!**
 - **elke MtF is psychotisch**
 - Lacan noemt MtF op dat moment zelfs ‘perversie’ – tussen aanhalingstekens
verwijst naar Alby’s doctoraat over transsexualisme – daar TS=perversie??
 - sowieso groot klinisch verschil MtF // Schreber waan
we zouden hier brainstorming kunnen doen, in 2 kolommen – voor cartel??

Paranoia (Schreber)	MtF
Ik ben zeker een M	Ik ben zeker geen M
heeft zich nooit vanuit zichzelf F gevoeld	heeft zich altijd al vanuit zichzelf F gevoeld zekerheid
maar plots imaginaire fantasie: • “hoe mooi om F te zijn... • ... die coïtus ondergaat seksueel genot F binnen imaginair beeld	epifanie in het R • “hoe mooi om F te zijn” • zonder coïtus = geen seksueel gegeven imaginair beeld zonder seksueel genot
Intern gevoel in F te moeten veranderen pousse-à-La-Femme	Geen gevoel in F te veranderen (is als F) moet M lichaam aan F ziel aanpassen
Ander maakt F van subject tegen zin van subject (geen narcisme)	Ander moet daaraan meewerken (Ander moet narcisme helpen maken)
subject verzet zich tegen F worden • moet zich daarmee verzoenen omdat het moet van A (wereldorde + God) • kan zich daarmee verzoenen omdat mensen opgelost zijn (dus geen F voor andere echte M)	Ander verzet zich tegen F worden van subject

TRANSSEXUALISME BIJ DE LAATSTE LACAN

Sém XVIII & Sém XIX 1971

achtergrond

- coming out en consecratie in geneeskunde van Burou = underground specialist in MtF
cf. 1973 medische tijdens congres oa in Parijs (+ 1989)
- vanuit psychiatrische kliniek van kameraad Marcel Czermak
 - cf. gevalspresentatie “Michel le transsexuel” 1976
in dienst Czermak – die voor een deel Lacans gevalspresentaties organiseerde
 - Czermak eerste Lacaniaanse autoriteit MtF – vanaf eind ‘70
 - oa expertises MtF voor wettelijke geslachtsverandering
 - tegen operatie MtF gekant – want gevaar van *collaborer avec la psychose!!*
na transitie
 - psychotische doorbraken
 - eindeloze hypochondrie = alsmaar verdergaande operaties eisen
 - + juni 2021

Sém XVIII begin 1971

Stollers 'primair' MtF

a priori gegeven betekenaars M/F > *gender* als *semblant* van het genot

- Stollers *inconceivably private construction* van het primair transseksualisme (MtF)
"Sex and Gender. Development of Masculinity and Femininity" 1968 (vanaf 1964)
 - uitgangspunt: verschil *gender identity* en *biological sex*
 - geboren met *biological sexe*
 - meteen bevestigd/gevestigd
 - door de Ander=geneeskunde
 - *gender identity* = zich M of F voelen
 - zeer vroege *Prägung* als M of F (pre-oedipaal 1 ½ -2 ½ j)
 - via voldoende lang&intens contact met M of F van ouder van eigen geslacht
 - constructie van een primair transseksualisme
 - enkel bij M!!! dus MtF
niet bij FtM – dus geen echte TS bij F!!
 - TS gedrag al te zien voor het einde van 1j
cf. fantastische verhalen moeder: zoon loopt meteen al met schoenen moeder !!
 - oorzaak primaire TS
 - te lang te intens contact *femaleness* (bio) & *femininity* (psychosociale) van M
> *Prägung* (ethologie) met F van moeder
 - niet traumatische symbiose *folie à deux*
 - primaire MtF = "Ik, een M, ben een F" = *fixed belief* van F te zijn
 - echte F = *feminine* = *hysterical female* = *exhibitionistic dress* + *teasing*
 - geen *effeminate* homo = geen *hostile emulation/mimicry* van F
 - geen fetisjisme tov F kledij
 - geen ontkenning eigen penis
maar weigering eigen penis als *Signifiant* én als bron van genot
 - weigeren eigen penis als *Signifiant*
 - willen penis/erectie niet onder F kledij bewaren (travestie – penis = hyperS)
 - willen penis niet in spiegel zien
 - weigeren eigen penis als bron van genot
 - nooit als M tov F geleefd, met gebruik penis
 - onmogelijk om te masturberen vanuit gedachte aan eigen penis
 - vraag medische transitie slechts secundair
 - MtF is geen psychose – maar *character structure*
 - "Ik, een M, ben een F" is geen *delusion*
 - intacte realiteitstesting van geslacht
 - MtF weet dat 'zij' penis heeft
 - MtF weet dat vraag om penis te verwijderen 'vreemd' is
 - leidt niet tot *irresistible impulses*
 - blijven onderscheid maken tussen *right/wrong*
 - blijven hyperrealistisch in hun acties
 - ook geen andere wanen
 - geen groothedswaan – geen achtervolgingswaan
maar integendeel grote *ego strengths* + *warm & close relations*
 - geen wereldveranderaars – proberen geen filosofisch systeem op te dringen

- Ander moet dan ook meegaan in die zo vroeg vastgelegde *gender identity* wat daartegen ingaat is immers traumatisch

- Lacans kritiek op Stollers primaire MtF
 - Stoller miskent *face psychotique* in zijn primaire MtF – omdat hij er niet de theorie voor heeft
Lacan heeft 2 theorieën die toelaten om *face psychotique* bij Stollers primaire MtF te zien
 - theorie Symbolische NdP
 - NdP als betekenaar van de wet van het
 - psychose verwerpt NdP als betekenaar van de wet van het S
 - in Sém XVIII en Sém XIX verwijst Lacan niet meteen naar die theorie uit 1960
 - theorie van de betekenaar als *semblant*
 - dubbel statuut van betekenaar als *semblant* – in verhouding tot R van genot
 - betekenaar is slechts een *semblant* in verhouding tot het R genot
 - desondanks is de betekenaar of *semblant* de enige toegang tot R genot
semblant articulé fait apparaître le R van genot comme impossibilité=trou
 - psychose verwerpt betekenaar als maar een *semblant* in verhouding tot R van genot
 - deze theorie staat centraal in Sém XVIII en XIX – in 1971
 - implicaties van theorie van de betekenaar als slechts een *semblant* in verhouding tot R genot
 - *gender identity* als M of F volgens Lacan
identité de genre (enige referentie Lacan Sém XVIII 38)
 - wat is *gender identity* voor Lacan
 - *faire-homme* / *faire-femme* = M/F spelen
 - *semblant* genot als M of F ophouden
 - waardoor wordt *gender identity* volgens Lacan bepaald?
 - door a priori gegeven dat *être parlants se répartissent entre 'hommes' et 'femmes'*
door het onderscheid dat volwassenen/ouders in hun spreken maken tussen M/F
 - **eigenlijke zijn M/F voor iedereen *inconceivably private neologismes/jokes***
 - Stollers primaire MtF volgens Lacan
 - Primaire MtF niet vanuit een zogenaamd Reële genot
ce qu'on éprouve (vanuit zichzelf, eigen genot) > *se croire H/F* = stelling TS zelf
 - Primaire MtF ook niet vanuit het Imaginaire
te lang&nauw contact met F van moeder > *Prägung* met F van M = stelling Stoller
 - Primaire MtF vanuit het a priori gegeven Symbolische
 - betekenaars M/F in discours moeder
dromen moeder over haar eigen vrouwelijkheid/ genot als F??
 - zoon *fait-femme* = houdt *semblant* van F genot op **waar moeder van droomde**
cf. fantastisch vroege verhalen moeder over *faire-femme* van zoon
loopt al meteen met schoenen van moeder !!
 - Primaire TS = psychose?? Nee!
 - Lacan wijst enkel op *face psychotique* in Stollers primaire MtF
 - Stollers primaire MtF is uitzonderlijke vorm van MtF (soort MtF)
 - niet alle MtF is primair in de zin van Stoller
maar secundaire MtF is voor Stoller wel altijd psychose!!
 - Stoller geeft zelfs toe dat hij de enige was die ooit primaire MtF zag ...

Sém XIX eind 1971

transseksualisme (MtF) en de fallus

- theorie
M//F genot door de betekenaar bepaald **gegeven in taal**
 - 1ste tijd (cf. Sém XVIII)
a priori gegeven betekenaars M//F
> *gender identity* = *faire-femme* / *faire-homme* = ophouden *semblants* van genot als M of F
 - 2de tijd (duidelijkst in Sém XX)
betekenaar NdP > betekenaar van de fallus / castratie
> *sexuation* als M/F = identificatie met 3 genotsposities die verknoopt worden
 - *sexuation*
 - ook neologisme
 - M/F identificeren zich seksueel = seksueel genot op zich nemen
 - 3 genotsposities die het spreekwezen moet verknoopen
 - fallisch genot = verboden genot van de penis gebaseerd op *erreur commune*
 - orgaan penis wordt een S=fallus = castratie
 - en daartegenover identificeren zich M én F
 - partieel pervers genot = recuperatie beetje genot – via fantasma
 - Ander genot = genot van het eigen lichaam ontsnapt aan castratie en fantasma
 - verschil M//F qua *sexuation* = genot combineren
 - M beperkt zich tot fallisch genot in relatie tot partieel fantasmatisch genot
 - F combineert beide met Ander genot = genot van eigen lichaam
- implicaties voor MtF
 - MtF protesteert – terecht! – tegen het verheffen van de R penis tot S fallus
 - MtF heeft geen probleem met penis als R orgaan
 - MtF protesteert tegen *erreur commune* = verheffing van R penis tot S fallus
 - MtF wil niet weten van de fallus als S = castratie
 - MtF *ne veut pas être signifié phallus par le discours sexuel*
MtF wil niet dat *discours sexuel* vanuit Ander hem via fallus=castratie als M aanduidt
MtF aanvaardt eventueel van M te zijn – maar niet via fallus=castratie in relatie tot A
cf. algemeen: men wil niet meer dat *discours* van Ander *sexuel* is: ik zeg zelf wat mijn *gender identity* is – Ander moet mij niet sexueren via referentie naar fallus=castratie
 - echter onterecht besluit uit dat terecht protest = folie
 - om niet door de Ander als M door de fallus=castratie aangeduid te worden ...
om dus *discours sexuel* van de Ander (*impossible, passage du R*) te forceren
 - ... laat MtF zijn R penis verwijderen **door Ander !!!**
désir très énergétique de passer par tous les moyens à l'autre sexe
Lacans definitie van MtF = operatie-eis tov de Ander

- betekent dit dat voor Lacan alle TS = psychose? meer in die richting ... maar
 - verwijst naar *folie* = psychose – bij de eis van operatie tov Ander
 - uitspraak Lacan tov Czermak
 - *virtualité transsexuelle* in elke psychose
elke psychose kan transseksuele toer opgaan = *structurele pousse-à-La-Femme*
elke psychose kan transseksueel worden – maar dus NIET elke transseksueel is psychotisch
 - omkering door postlacanianen (Czermak 1978, Millot 1983, Castel 2003)??
elke transseksueel kan psychotische toer opgaan ...